

232 . Vadu Săpat | Comuna: Fântânele | Județ: Prahova | Punct: Budureasca 4 N - Puțul Tătarului | Anul: 2001

Anul: 2001

Cod RAN: 133321.08

Perioade: Protoistorie, Evul Mediu

Epoci: La Tène, Epoca migrațiilor, Epoca medievală timpurie, Evul Mediu

Tipuri sit: locuire

Categorii sit: Domestic, Neatribuit

Autori: Bogdan Ciupercă, Alin Frînculeasa, Dan Lichiardopol

Instituții: Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova, Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova, Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova

Raport

Valea Budureasca este situată în zona dealurilor subcarpatice, în estul județului Prahova la o distanță de aprox. 5 km. N de orașul Mizil. Cercetările arheologice au fost demarate în această zonă în anii '60 ai secolului XX de către arheologul Victor Teodorescu și în decursul timpului au fost depistate în această vale 31 de situri arheologice ce cuprind mai multe nivele de locuire, într-un areal de cca. 10 km². Cercetarea arheologică a fost axată în special pe studierea așezărilor de tip Ipotești-Cândești, datate în sec. V-VII, și a complexelor dacice, "accidental" au fost cercetate și alte tipuri de complexe. Datorită unui accelerat proces de despădurire zona Văii Budureasca este supusă permanent eroziunii solului fapt ce generează distrugerii ale teraselor ce au fost locuite în vechime și implicit a complexelor arheologice.

În campania de cercetare arheologică din anul 2001 s-a urmărit cercetarea părții de N a terasei Budureasca 4, "Puțul Tătarului", care este despărțită în prezent de restul platoului printr-o viroagă cu lățimea de cca. 6 m., orientată V-E. obiectivele acestei campanii au fost de a urmări întinderea locuirii din sec. V-VII în această parte a terasei și de a confirma sau nu structura stratigrafică observată în partea de S a sitului. În acest scop s-a trasat secțiunea S I, orientată V-E, având dimensiunile de 50 m. lungime și 1. 5 m. lățime și caseta Cas. A cu dimensiunile de 8 m. lungime și 2 m. lățime. Secțiunea S I a fost împărțită în carouri din metru în metru, începând de la punctul 0 situat în partea de V a acesteia, ce corespunde zonei celei mai înalte a terasei care prezintă o înclinație naturală V-E. În campania din anul 2001 au fost cercetate un număr de 11 complexe arheologice după cum urmează:

Complexe de tip Ipotești-Cândești, sec. V-VII, ce se grupează în partea de E a suprafeței cercetate.

Complexul 5 a apărut în carourile 35 - 40, la adâncimea de 80 cm. în caroul 35 și de 48 cm. în caroul 40. În carourile 38 - 39 la adâncimea de 35 cm. s-a observat existența pietrelor demantelate ale instalației de foc aparținând unei locuințe care a primit denumirea de B1/N, pietre ce intrau în profilele N și S ale S I. Limitele lui B1, surprins în S I, Bud. 4 N, au fost observate în caroul 35 la adâncimea de 80 cm. față de actualul nivel de călcare și în caroul 40 la adâncimea de 48 cm. Deoarece B1 se întinde spre N și S de S I, s-a deschis cas. A între carourile 35 și 42 ale S I având 8 m. lungime și 2 m. lățime. Între S I și cas. A s-a lăsat un martor cu lățimea de 30 cm. În cas. A s-a înaintat în această campanie până la adâncimea de 92 cm în caroul 35 și de 70 cm. în caroul 42 și s-a observat continuarea pietrelor depistate în S I. La demontarea primului nivel de pietre căzute din construcția instalației de foc a B1, s-a observat că prezentau urme puternice de ardere, iar printre acestea se afla un pământ negru în amestec cu cenușă, pigment de chirpici, cărbune și fragmente ceramice. Vatra instalației de foc a fost observată la adâncimea de 105 cm. În poziție inițială se mai aflau două pietre plate așezate pe cant, cu dimensiunile de 50x43 cm. și 50x40 cm. Cele două pietre erau așezate formând un unghi de 90°, iar între acestea s-a păstrat o parte din vatră care descrie în plan un arc de cerc și are culoare roșie, vitrifiată. Aprox. în fața vetrei, intrând în profilul S al S I s-a observat o zonă cu bucăți provenind de la lipitura pereților.

În acest stadiu al cercetării putem afirma că B1 este o locuință de tipul celor adâncite în pământ cu laturile de 3x3. 6 m, și se adâncea de la nivelul de săpare cu 80 cm. Pe mijlocul laturii de SV a fost observată o groapă de par cu un diametru de cca. 40 cm. Materialul arheologic descoperit în B1 este format în exclusivitate din fragmente ceramice provenind de la oale borcane modelate la roată sau cu mâna. Ceramica lucrată la roată este realizată dintr-o pastă de bună calitate de culoare cărămiziu-cenușie, având ca degresant nisip în amestec cu pietricele fine. Ceramica lucrată cu mâna este realizată dintr-o pastă cărămizie având ca degresant cioburi pisate, finisată mai neglijent. Ceramica din B1 prezintă în marea majoritate a cazurilor ardere secundară și nu este decorată. De asemenea se observă preponderența ceramicii modelate cu mâna. În campania din anul viitor urmează a se continua cercetarea în cas. A, urmărindu-se surprinderea limitelor B1 care intră în profilul de N al cas. 1". Materialul ceramic descoperit în mare majoritate printre dărâmăturile instalației de foc, de tipul "pietrarului", datează B1 în sec. V - VII.

Complexul 9 a apărut în carourile 41 - 42 ale cas. A aferentă S I Bud. 4 N, la adâncimea de 70 cm. Limitele complexului 9 se pierd în profilul N și S ale casetei, descriind aprox. un arc de cerc. Acest complex se prezintă ca o groapă de mari dimensiuni având ca umplutură un pământ de culoare neagră, cu foarte mult chirpici și cărbune în compoziție. Acest complex a fost cercetat decât parțial în această campanie, urmând ca în campania viitoare să fie precizate limitele clare ale acestuia și funcționalitatea pe care a avut-o. Materialul ceramic descoperit în acest complex este compus exclusiv din fragmente ceramice provenind de la oale borcan. Ceramica lucrată la roată este realizată din pastă de bună calitate conținând ca degresant nisip cu pietricele fine iar ceramică modelată cu mâna dintr-o pastă ce conține cioburi pisate. Ceramica acestui complex nu prezintă decor. pe baza materialului ceramic acest complex se datează în sec. V-VII.

Complexul 10 a fost observat în carourile 49-50, la adâncimea de 60 cm. și se prezintă ca o zonă cu concentrație mare de material ceramic datat în sec. V - VII. Limita observată în caroul 49 intră în profilul N și S ale S I Bud. 4 N, descriind un arc de cerc. Probabil că este vorba de colțul unei locuințe din sec. V - VII, ce nu va putea fi cercetată decât parțial deoarece la 1m de limita estică a secțiunii malul a fost rupt datorită unor alunecări de pământ și a distrus complexe arheologice. Inventarul acestui complex este format în exclusivitate din ceramică. Ceramica lucrată la roată este de bună calitate realizată dintr-o pastă de culoare roșiatică ce are ca degresant nisip cu pietricele mărunte. Ceramica modelată cu mâna este realizată dintr-o pastă cărămizie-cenușie ce prezintă ca degresant cioburi pisate și pietricele. Câteva fragmente din categoria ceramicii lucrate la roată prezintă decor realizat prin incizie dispus pe partea superioară a vasului, alcătuit din val simplu, decor linear dispus orizontal, registru de valuri încadrate de un decor linear.

Complexele medievale:

Complexul 2 a fost surprins în caroul 47 la adâncimea de 40 cm. spre profilul S al S I și se prezintă ca o groapă circulară cu diametrul de 50 cm., având un contur regulat, bine precizat, umplută cu un pământ de culoare galbenă impregnat cu bucățele de calcar, chirpici ars și pietricele. Din umplutura complexului 2 au fost recuperate 2 fragmente ceramice de mici dimensiuni ce prezintă urme de smalț fapt ce datează acest complex cel mai devreme în sec. XV - XVI. Complexul 2 se adâncea cca. 14 cm. față de nivelul de la care a fost surprins.

Complexul 3 a apărut în caroul 49 la adâncimea de 46 cm. și intră în profilul N al S I. Complexul se prezintă ca o groapă similară ca structură și compoziție complexului 2, având dimensiunile de 24 x 56cm. Umplutura sa este alcătuită din pământ galben în amestec cu bucățele de calcar, chirpici ars și pietricele. Complexul 3 s-a adâncit cu 16 cm. față de nivelul de la care a fost observat și nu a avut material arheologic în compoziție, dar similitudinea cu complexul 2 ne îndreptățește la o datare în sec. XV - XVI, cele două complexe fiind săpate de la același nivel.

Complexul 4 a apărut în carourile 49 - 50 la adâncimea de 45 cm. și se prezintă ca un aliniament de 11 gropi de mici dimensiuni, provenind cel mai probabil de la pari, dispuse în două șiruri ce formează un unghi de aprox. 90, orientate NV-NE și SV-NV. Gropile sunt aprox. circulare cu diametre cuprinse între 4 și 8 cm., adâncindu-se 6-8 cm., umplutura lor fiind alcătuită din pământ galben similară celei întâlnite în complexe 2 și 3. Acest aliniament de gropi de par poate să aparțină unei construcții temporare contemporană cu complexe amintite mai sus.

Complexele dacice:

Complexul 7 a fost identificat în carourile 22-26, la adâncimea de 130 cm. în caroul 22 și de 120 cm. în caroul 26. În campania din acest an nu s-a reușit a se observa foarte clar limitele acestui complex. În zona carourilor 26 și 27 s-a observat o limită ce traversează S I și intră în profilele N și S ale acesteia. Din complexul 7 au fost recuperate materiale ceramice provenind de la vase de culoare cărămizie cu decor alveolar de tradiție dacică. În zona complexului 7 pământul avea o culoare maronie cu puternică pigmentație de chirpic. În campania din anul viitor urmează a se continua cercetarea complexului 7 la N și S de S I pentru a i se putea preciza toate limitele. Din observațiile acestei campanii și datorită întinderii sale considerăm că în cazul complexului 7 este vorba de o locuință dacică.

Complexul 11 a fost depistat în caroul 41 la adâncimea de 100 cm., la E de B1, fiind distrus parțial de acesta. Complexul 11 intră în profilul N al SI și nu i s-au precizat cu exactitate limitele. Din acest complex s-au recuperat fragmente ceramice provenind de la un vas de provizii de mari dimensiuni ce a fost întregit parțial, cu patru apucători, modelat cu mâna dintr-o pastă bine arsă de culoare galben-cenușiu. Acest recipient are buza dreaptă și prezintă un decor realizat din șiruri de alveole dispuse în apropierea buzei și a fundului.

Complexele nedefinite cultural

Complexul 1 a fost surprins în carourile 4-6 la adâncimea de 50 cm. în caroul 6 și de 70cm. în caroul 4. Acest complex se prezintă ca un nivel de arsură cu puternică pigmentație de cărbune și chirpici deasupra căruia s-au găsit pietre, unele de mari dimensiuni, fără a fi dispuse într-o construcție. Limitele complexului 1 nu s-au distins foarte clar și conținea material ceramic. Din acest complex a fost recuperată o lupă de fier fragmentară situată în caroul 6 lângă profilul de N al S I, la adâncimea de 50 cm.

Complexul 8 a fost observat în carourile 1 și 2 ale S I, la adâncimea de 90 cm. și este reprezentat de un perimetru cu dimensiunile de 160x116 cm. ce intră în profilele V și N ale S I, cu o limită sinuoasă. Acest complex pare a fi o groapă sau o zonă de pământ și pietre alunecate. În compunerea complexului 8 au fost observate pietre de calcar și calcar măcinat în amestec cu pământ de culoare galbenă. Dintre pietrele de calcar a fost recuperată o râșniță fragmentară aflată în poziție secundară.

Materialele arheologice rezultate în campania din anul 2001 se află depozitate la sediul Muzeului de Istorie și Arheologie Prahova. În campania din anul 2002 se va finaliza cercetarea complexelor ce au fost depistate în anul trecut și se va extinde suprafața cercetată în partea de N a sitului din punctul Budureasca 4 "Puțul Tătarului", pentru a se completa informațiile privind locuirea din sec. V-VII și din epoca dacică.

Informații suplimentare online

[Raportul 1530 din cronică.cimec.ro](http://raportul1530.din.cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](http://localizare.pe.harta.folosind.Mapserver.Cimec.ro)
